

Номер провадження: 22-ц/813/2789/26
Справа № 522/20875/19
Головуючий у першій інстанції
Науменко А. В.
Доповідач Таварткіладзе О. М.

ОДЕСЬКИЙ АПЕЛЯЦІЙНИЙ СУД
ПОСТАНОВА
ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

09.06.2026 року

м. Одеса

Одеський апеляційний суд у складі колегії суддів судової палати з розгляду цивільних справ:

головуючого – Таварткіладзе О.М.,

суддів: Вадовської Л.М., Погорелової С.О.,

за участю секретаря судового засідання: Чередник К.А.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні в м. Одесі апеляційну скаргу [REDACTED] [REDACTED] від імені якого діє представник Голосов Юрій Валерійович, на рішення Приморського районного суду м. Одеси від 09 жовтня 2025 року у цивільній справі за позовом [REDACTED] [REDACTED] до [REDACTED] про стягнення аліментів на утримання дитини – [REDACTED] до досягнення ним повноліття, -

В С Т А Н О В И В:

У грудні 2019 року позивач [REDACTED] звернулася до суду з позовом до відповідача [REDACTED] про стягнення на її користь аліментів на утримання неповнолітньої дитини [REDACTED] [REDACTED] року народження, у твердій грошовій сумі, яка еквівалентна 4 000 (чотири тисячі) євро, щомісяця, починаючи з дня звернення до суду з цією позовною заявою і до досягнення дитиною повноліття.

В обґрунтування позовних вимог позивач [REDACTED] посилається на те, що 21 грудня 2007 року між [REDACTED] та [REDACTED] був укладений шлюб, зареєстрований відділом реєстрації актів цивільного стану по місту Умані Уманського міськрайонного управління юстиції Черкаської області, про що в Книзі реєстрації шлюбів зроблено відповідний актовий запис, укладений шлюб згодом розірвано заочним рішенням Київського районного суду м. Одеси від 26 березня 2019 року.

Від шлюбу сторони мають спільну дитину – [REDACTED]. Спору щодо місця проживання сина між сторонами немає. Малолітній [REDACTED] проживає разом із матір'ю – [REDACTED] О.М. Всі питання щодо виховання та матеріального утримання сина вирішуються позивачкою самостійно без участі та підтримки з боку Відповідача. Малолітній син – [REDACTED] перебуває на повному утриманні та забезпеченні Позивача.

На підтвердження викладеного, надала до суду копію рішення Київського районного суду м. Одеси від 24 вересня 2019 року по справі № 520/7377/19 яким вирішено позбавити батьківських прав [REDACTED] [REDACTED] відносно малолітнього сина – [REDACTED] [REDACTED] – [REDACTED].

Ухвалою Приморського районного суду м. Одеси від 24 червня 2021 року постановлено звернутися до компетентного суду Грецької Республіки та доручити компетентному суду Грецької Республіки виконати окремі процесуальні дії відносно громадянина Грецької Республіки, а саме:

Доручити компетентному суду Грецької Республіки вручити громадянину Грецької Республіки [REDACTED] [REDACTED] року народження копію позовної зави [REDACTED] до [REDACTED] про стягнення

аліментів на утримання дитини [REDACTED] - [REDACTED] року народження до досягнення ним повноліття, з додатками.

Доручити компетентному суду Грецької Республіки виконати окремі процесуальні дії відносно громадянина Грецької Республіки [REDACTED] року народження, а саме:

1)роз'яснити [REDACTED] року народження наслідки виконання позовної заяви у разі визнання позовних вимог викладених у позовній заяві [REDACTED] про стягнення аліментів та отримати від нього письмову заяву про визнання позовних вимог;

2)отримати від [REDACTED] року народження письмові заперечення на позовну заяву з обґрунтуванням, у разі не визнання позовних вимог викладених у позовній заяві [REDACTED] про стягнення аліментів;

3)витребувати у компетентного органу Грецької Республіки інформацію стосовно місця реєстрації громадянина [REDACTED] року народження, на території Грецької Республіки;

4)витребувати у компетентного органу Грецької Республіки інформацію про всі доходи [REDACTED] року народження, отримані ним в Грецькій Республіці за період з 01 січня 2016 року по 18 грудня 2020 року;

5)з'ясувати правову позицію [REDACTED] року народження щодо позовної заяви [REDACTED] про стягнення аліментів;

6)відібрати у [REDACTED] року народження пояснення стосовно визнання позовних вимог викладених у позовній заяві [REDACTED] до [REDACTED] про стягнення аліментів;

7)з'ясувати у [REDACTED] року народження, чи згоден він на розгляд цивільної справи № 522/20875/19 за позовною заявою [REDACTED] до [REDACTED] про стягнення аліментів, у його відсутність?

Провадження у цивільній справі зупинено до надходження відповіді від іноземного суду на судове доручення про надання правової допомоги.

28 квітня 2025 року від Південного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Одеса) надійшли документи складені в ході виконання на території Грецької Республіки доручення Приморського районного суду м. Одеси про вручення судових документів та виконання окремих процесуальних дій стосовно [REDACTED] складені грецькою мовою.

Також, до суду від позивача надійшла заява про зменшення розміру позовних вимог, у якій позивач з урахуванням відомостей, отриманих в ході виконання судового доручення щодо розміру доходу відповідача, просила зменшити розмір позовних вимог та стягнути з відповідача аліменти у твердій грошовій сумі, яка еквівалентна 1 250 євро щомісяця, до досягнення дитиною повноліття.

Ухвалою Приморського районного суду м. Одеси від 12 вересня 2025 року прийнято до розгляду заяву [REDACTED] про зменшення розміру позовних вимог, призначено справу до судового розгляду на 09 жовтня 2025 року у залі судового засідання у приміщенні Приморського районного суду м. Одеси об 14 годин 30 хвилин.

Рішенням Приморського районного суду м. Одеси від 09 жовтня 2025 року позовну заяву [REDACTED] до [REDACTED] про стягнення аліментів на утримання дитини – [REDACTED] до досягнення ним повноліття – задоволено.

Стягнуто з [REDACTED] року народження, (посвідчення особи: Х [REDACTED] на користь [REDACTED] року народження (РНОКПП - [REDACTED] на утримання спільного сина - [REDACTED] року народження, аліменти у твердій грошовій сумі, яка еквівалентна 1250 (одна тисяча двісті п'ятдесят) євро, щомісяця, починаючи з 09.12.2019 року і до досягнення дитиною повноліття, а саме до [REDACTED] року.

Не погоджуючись з таким рішенням суду, [REDACTED] [REDACTED] від імені якого діє представник Голосов Юрій Валерійович звернувся з апеляційною скаргою, в якій просить рішення Приморського районного суду м. Одеси від 09 жовтня 2025 року скасувати та ухвалити нове судове рішення, яким позов задовольнити частково, стягнути аліменти у твердій грошовій сумі в розмірі 6000 грн, посилаючись на порушення судом першої інстанції норм матеріального і процесуального права.

Апеляційна скарга обґрунтована тим, що суд першої інстанції не дослідив та не надав оцінки письмовим поясненням і податковим документам, отриманим у межах виконання міжнародного доручення Приморського районного суду м. Одеси згідно з Гаазькою Конвенцією про отримання за кордоном доказів у цивільних або комерційних справах від 18 березня 1970 року.

Судом не враховано, що [REDACTED] [REDACTED] не має постійного та стабільного заробітку, а заявлений [REDACTED] О.М. розмір аліментів не відповідає розміру доходу відповідача станом на момент звернення із позовною заявою, станом на момент набрання законної сили рішенням суду, станом на теперішній час, зокрема не відповідає матеріальному стану відповідача, не відповідає потребам дитини та не ґрунтується на принципах достатності, пропорційності і співрозмірності.

[REDACTED] О.М. в суді першої інстанції вказала недостовірні дані про розмір заробітку [REDACTED] [REDACTED] та не надала суду доказів на підтвердження своїх доводів. За підрахунками [REDACTED] О.М., середньомісячний заробіток [REDACTED] становить 17 000 євро. Вказані дані не відповідають дійсності та спростовуються наступним. [REDACTED] [REDACTED] 1961 року народження на даний час досяг 61-річного віку та перебуває у періоді завершення своєї кар'єри та трудового стажу. У зв'язку з похилим віком та погіршенням стану здоров'я можливість працевлаштування [REDACTED] [REDACTED] істотно обмежена, що ускладнює отримання стабільного та достатнього доходу. Найближчим часом [REDACTED] [REDACTED] виходитиме на пенсію, розмір якої становитиме орієнтовно 900 євро на місяць. Зважаючи на те, що аліменти стягуються на майбутнє, рішення суду про стягнення аліментів не може ґрунтуватись на розмірі заробітку відповідача, отримуваного ним у минулому. [REDACTED] [REDACTED] проживає на орендованій квартирі в місті Афіни, щомісячні витрати на проживання в якій складають близько 500 євро. [REDACTED] [REDACTED] надає матеріальну допомогу своїй повнолітній доньці [REDACTED] [REDACTED] яка частково перебуває на його утриманні. В період 2019-2020 років [REDACTED] [REDACTED] не працював, у зв'язку з чим мав річний дохід у розмірі 3 301,50 євро за 2019 рік та 20,64 євро за 2020 рік. [REDACTED] [REDACTED] надав суду Грецької Республіки податкові декларації, що містять всю необхідну інформацію про річний дохід [REDACTED] [REDACTED] за період з 2016 р. по 2021 р. З аналізу податкових декларацій очевидно, що стягнутий розмір аліментів у розмірі 1250 євро щомісячно з [REDACTED] [REDACTED] на користь [REDACTED] [REDACTED] на утримання спільного сина - [REDACTED] [REDACTED] є завищеним та надмірним, з урахуванням того, що щомісячний дохід [REDACTED] [REDACTED] не перевищує 1500 євро. [REDACTED] [REDACTED] виявляє щире бажання фінансово підтримувати власного сина, однак визначений судом розмір аліментів не співрозмірний з урахуванням мети аліментного зобов'язання та не відповідає рівню заробітної плати [REDACTED] [REDACTED]

Вищевказані факти підтверджують, що реальний середньомісячний дохід [REDACTED] [REDACTED] на момент ухвалення рішення не перевищує 1500 євро, тому визначений судом розмір аліментів у 1250 євро становить понад 80% доходу відповідача, що є очевидно неспіврозмірним та суперечить меті аліментних зобов'язань.

Будучи в розумінні ст.ст. 128, 130 ЦПК України належним чином повідомленими про дату, час та місце розгляду справи на 09.06.2026 року о 15:00 годині, учасники справи не з'явилися, причини неявки не повідомили, про проведення судового засідання в режимі відеоконференції не клопотали, заяв про відкладення розгляду справи не подавали.

Від представника [REDACTED] [REDACTED] адвоката Голосова Юрія Валерійовича надійшла заява про розгляд справи без їх участі.

Європейський суд з прав людини в рішенні від 7 липня 1989 року у справі «Юніон Аліментаріа Сандерс С.А. проти Іспанії» зазначив, що заявник зобов'язаний демонструвати готовність брати участь на всіх етапах розгляду, що стосуються безпосередньо його, утримуватися від використання прийомів, які пов'язані із зволіканням у розгляді справи, а також максимально використовувати всі засоби внутрішнього законодавства для прискорення процедури слухання.

Відповідно до висновків Верховного Суду по справі №361/8331/18 - якщо учасники процесу не з'явилися в судові засідання, а суд вважає, що наявних у справі матеріалів достатньо для розгляду справи та ухвалення законного і обґрунтованого рішення, не відкладаючи розгляду справи, він може вирішити спір по суті, оскільки основною умовою відкладення розгляду справи є не відсутність у судовому засіданні учасників справи, а неможливість вирішення спору у відповідному судовому засіданні.

Відповідно до ч.2 ст.372 ЦПК України неявка сторін або інших учасників справи, належним чином повідомлених про дату, час і місце розгляду справи, не перешкоджає розгляду справи.

Враховуючи розумні строки розгляду апеляційної скарги на рішення суду, усвідомленість сторін по справі про розгляд справи та відсутності від них клопотань про відкладення судового засідання, колегія суддів не бачить перешкод для розгляду справи.

Заслухавши суддю-доповідача, доводи апеляційної скарги, перевіrivши законність та обґрунтованість рішення в межах доводів та вимог апеляційної скарги, колегія суддів вважає за необхідне апеляційну скаргу задовольнити частково, виходячи з наведених у цій постанові підстав.

Відповідно до ч. 1 ст. 367 ЦПК України суд апеляційної інстанції переглядає справу за наявними в ній і додатково поданими доказами та перевіряє законність та обґрунтованість рішення суду першої інстанції в межах доводів та вимог апеляційної скарги.

Відповідно до ч.1 п.2 ст.374 ЦПК України суд апеляційної інстанції за результатами розгляду апеляційної скарги має право скасувати судові рішення повністю або частково і ухвалити у відповідній частині нове рішення або змінити рішення.

Відповідно до ч.1 ст. 376 ЦПК України підставами для скасування судового рішення повністю або частково та ухвалення нового рішення у відповідній частині або зміни судового рішення є: неповне з'ясування обставин, що мають значення для справи; недоведеність обставин, що мають значення для справи, які суд першої інстанції визнав встановленими; невідповідність висновків, викладених у рішенні суду першої інстанції, обставинам справи; порушення норм процесуального права або неправильне застосування норм матеріального права.

Згідно з частинами першою-п'ятою статті 263 ЦПК України судові рішення повинно ґрунтуватися на засадах верховенства права, бути законним і обґрунтованим. Законним є рішення, ухвалене судом відповідно до норм матеріального права із дотриманням норм процесуального права. Судові рішення має відповідати завданню цивільного судочинства, визначеному цим Кодексом. При виборі і застосуванні норми права до спірних правовідносин суд враховує висновки щодо застосування відповідних норм права, викладені в постановах Верховного Суду. Обґрунтованим є рішення, ухвалене на підставі повно і всебічно з'ясованих обставин, на які сторони посилаються як на підставу своїх вимог і заперечень, підтверджених тими доказами, які були досліджені в судовому засіданні.

Відповідно до частини першої статті 264 ЦПК України під час ухвалення рішення суд вирішує такі питання: 1) чи мали місце обставини (факти), якими обґрунтовувалися вимоги та заперечення, та якими доказами вони підтверджуються; 2) чи є інші фактичні дані, які мають значення для вирішення справи, та докази на їх підтвердження; 3) які правовідносини сторін впливають із

встановлених обставин; 4) яка правова норма підлягає застосуванню до цих правовідносин.

Задовольняючи позовну заяву [REDACTED] до [REDACTED] про стягнення аліментів на утримання дитини – [REDACTED] до досягнення ним повноліття, стягуючи з [REDACTED] року народження, (посвідчення особи: Х [REDACTED] на користь [REDACTED] року народження (РНОКПП - [REDACTED] на утримання спільного сина - [REDACTED] року народження, аліменти у твердій грошовій сумі, яка еквівалентна 1250 (одна тисяча двісті п'ятдесят) євро, щомісяця, починаючи з 09.12.2019 року і до досягнення дитиною повноліття, а саме до [REDACTED] року, суд першої інстанції виходив з того, що неповнолітній [REDACTED] виховується матір'ю, і потребує матеріальної допомоги, відповідач працездатний та має змогу сплачувати аліменти, надані позивачем докази і встановлені судом обставини, пояснення відповідача, суд приходить до висновку про обґрунтованість позовних вимог, та вважає необхідним стягнути з відповідача аліменти на утримання дитини, визначивши їх у твердій грошовій, яка еквівалентна 1250 (одна тисяча двісті п'ятдесят) євро.

Колегія суддів не в повній мірі погоджується з таким висновком суду першої інстанції в частині розміру стягнення аліментів.

Судом встановлено, з матеріалів справи вбачається, що 21 грудня 2007 року між [REDACTED] року народження, та [REDACTED] року народження був укладений шлюб, зареєстрований відділом реєстрації актів цивільного стану по місту Умані Уманського міськрайонного управління юстиції Черкаської області, про що в Книзі реєстрації шлюбів зроблено відповідний актовий запис за [REDACTED] (свідоцтво про шлюб Серії 1-СР № [REDACTED]).

26 березня 2019 року заочним рішенням Київського районного суду м. Одеси (справа № 520/4519/19) шлюб між сторонами розірвано.

Від шлюбу сторони мають спільну дитину – [REDACTED] року народження (свідоцтво про народження серії 1-СР № [REDACTED]). Спору щодо проживання сина між сторонами немає. Малолітній [REDACTED] проживає разом із матір'ю – [REDACTED] О.М., за адресою: м. Одеса, вул. [REDACTED].

Відповідно до інформації, наданої Головним центром обробки спеціальної інформації Державної прикордонної служби України від 30 листопада 2018 року, громадянин Грецької Республіки [REDACTED] року народження за останні п'ять років не перетинав державний кордон України. Також, [REDACTED] року народження не перетинав державний кордон України за визначений період.

На виконання судового доручення, Суд першої інстанції у цивільних справах Грецької Республіки вручив копію позовної заяви відповідачу та отримав пояснення, що відповідач з позивачем тривалий час не спілкуються. За посиланнями відповідача, позивачка свідомо обмежила його у можливості спілкування з сином. Щодо розміру позовних вимог зазначав, що вимоги позивача є необґрунтованими та недоведеними, посилаючись на надані податкові декларації за період з 2016 по 2021 роки, похилий вік та потребу старшої дочки віком 26 років у матеріальній підтримці батька, вказував на відсутність матеріальної можливості сплачувати аліменти. Будь яких заперечень проти розгляду справи не висловлював, додаткових заяв та клопотань до суду не надсилав.

Колегія суддів виходить з наступного.

Частиною другою статті 51 Конституції України передбачено, що батьки зобов'язані утримувати дітей до їх повноліття.

Відповідно до вимог частин першої та другої статті 27 Конвенції ООН про права дитини від 20.11.1989, яка ратифікована Постановою Верховної Ради України № 789-XII від 27.02.1991 та набула чинності для України 27.09.1991, держава визнає право кожної дитини на рівень життя, необхідний для фізичного,

розумового, духовного, морального і соціального розвитку дитини. Батьки або інші особи, які виховують дитину, несуть основну відповідальність за забезпечення в межах своїх здібностей і фінансових можливостей умов життя, необхідних для розвитку дитини.

Положеннями статті 141 Сімейного Кодексу України визначено, що мати, батько мають рівні права та обов'язки щодо дитини.

Частиною другою статті 150 СК України визначено, що батьки зобов'язані піклуватись про здоров'я дитини, її фізичний, духовний та моральний розвиток.

Згідно вимог частин першої, другої статті 155 СК України здійснення батьками своїх прав та виконання обов'язків мають ґрунтуватися на повазі до прав дитини та її людської гідності. Батьківські права не можуть здійснюватися всупереч інтересам дитини.

Статтями 180, 181 СК України, передбачено, що батьки зобов'язані утримувати дитину до досягнення нею повноліття. Способи виконання батьками обов'язку утримувати дитину визначаються за домовленістю між ними. За домовленістю між батьками дитини той із них, хто проживає окремо від дитини, може брати участь у її утриманні в грошовій і (або) натуральній формі. За рішенням суду кошти на утримання дитини (аліменти) присуджуються у частці від доходу її матері, батька або у твердій грошовій сумі за вибором того з батьків або інших законних представників дитини, разом з яким проживає дитина. Спосіб стягнення аліментів, визначений рішенням суду, змінюється за рішенням суду за позовом одержувача аліментів.

Відповідно до статті 8 Закону України «Про охорону дитинства» передбачено, що кожна дитина має право на рівень життя, достатній для її фізичного, інтелектуального, морального, культурного, духовного і соціального розвитку. Батьки або особи, які їх замінюють, несуть відповідальність за створення умов, необхідних для всебічного розвитку дитини, відповідно до законів України.

Відповідно до діючих норм законодавства батьки зобов'язані утримувати своїх дітей незалежно від того, перебувають вони в шлюбі чи шлюб між ними розірвано. Обов'язок батьків утримувати своїх дітей є безумовним і не залежить від того, чи є батьки працездатними й чи є в них кошти, достатні для надання утримання, а лише враховується судом при визначенні розміру стягуваних аліментів.

Статтею 182 Сімейного кодексу України передбачено, що при визначенні розміру аліментів суд враховує: стан здоров'я та матеріальне становище дитини; стан здоров'я та матеріальне становище платника аліментів; наявність у платника аліментів інших дітей, непрацездатних чоловіка, дружини, батьків, дочки, сина; наявність на праві власності, володіння та/або користування у платника аліментів майна та майнових прав, у тому числі рухомого та нерухомого майна, грошових коштів, виключних прав на результати інтелектуальної діяльності, корпоративних прав; доведені стягувачем аліментів витрати платника аліментів, у тому числі на придбання нерухомого або рухомого майна, сума яких перевищує десятикратний розмір прожиткового мінімуму для працездатної особи, якщо платником аліментів не доведено джерело походження коштів; інші обставини, що мають істотне значення.

Розмір аліментів має бути необхідним та достатнім для забезпечення гармонійного розвитку дитини.

Мінімальний гарантований розмір аліментів на одну дитину не може бути меншим, ніж 50 відсотків прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку.

Мінімальний рекомендований розмір аліментів на одну дитину становить розмір прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку і може бути присуджений судом у разі достатності заробітку (доходу) платника аліментів.

Згідно з частиною першої статті 191 Сімейного кодексу України, аліменти на дитину присуджуються за рішенням суду від дня пред'явлення позову.

Статтею 7 Закону України «Про Державний бюджет України на 2025 рік» встановлено, що у 2025 році прожитковий мінімум для дітей віком від 6 до 18 років з 1 січня 2025 року становить - 3196 гривень.

Відповідно до статей 12, 81 ЦПК України кожна сторона повинна довести обставини, які мають значення для справи і на які вона посилається як на підставу своїх вимог або заперечень, крім випадків, встановлених цим Кодексом. Докази подаються сторонами та іншими учасниками справи. Доказування не може ґрунтуватися на припущеннях. Кожна сторона несе ризик настання наслідків, пов'язаних із вчиненням чи не вчиненням нею процесуальних дій.

Суд оцінює докази за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на всебічному, повному, об'єктивному та безпосередньому дослідженні наявних у справі доказів. Жодні докази не мають для суду заздалегідь встановленої сили. Суд оцінює належність, допустимість, достовірність кожного доказу окремо, а також достатність і взаємний зв'язок доказів у їх сукупності. Суд надає оцінку як зібраним у справі доказам в цілому, так і кожному доказу (групі однотипних доказів), який міститься у справі, мотивує відхилення або врахування кожного доказу (групи доказів) (стаття 89 ЦПК України).

У постанові Великої Палати Верховного Суду від 18 березня 2020 року у справі №129/1033/13-ц (провадження №14-400цс19) зроблено висновок про те, що принцип змагальності забезпечує повноту дослідження обставин справи та покладає тягар доказування на сторони. Водночас цей принцип не створює для суду обов'язок вважати доведеною та встановленою обставину, про яку стверджує сторона. Таку обставину треба доказувати таким чином, аби реалізувати стандарт більшої переконливості, за яким висновок про існування стверджуваної обставини з урахуванням поданих доказів видається вірогіднішим, ніж протилежний. Тобто, певна обставина не може вважатися доведеною, доки інша сторона її не спростує (концепція негативного доказу), оскільки за такого підходу принцип змагальності втрачає сенс.

Звертаючись до суду з позовом, [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] просила суд стягнути на її користь аліментів на утримання неповнолітньої дитини [REDACTED] [REDACTED] року народження, у твердій грошовій сумі, яка еквівалентна 4 000 (чотири тисячі) євро.

В подальшому, від позивача надійшла заява про зменшення розміру позовних вимог, у якій позивач з урахуванням відомостей, отриманих в ході виконання судового доручення щодо розміру доходу відповідача, просила зменшити розмір позовних вимог та стягнути з відповідача аліменти у твердій грошовій сумі, яка еквівалентна 1 250 євро щомісяця, до досягнення дитиною повноліття.

Так, ухвалою Приморського районного суду м. Одеси від 24 червня 2021 року постановлено звернутися до компетентного суду Грецької Республіки та доручити компетентному суду Грецької Республіки виконати окремі процесуальні дії відносно громадянина Грецької Республіки, а саме:

Доручено компетентному суду Грецької Республіки вручити громадянину Грецької Республіки [REDACTED] [REDACTED] року народження копію позовної заяви [REDACTED] [REDACTED] до [REDACTED] [REDACTED] про стягнення аліментів на утримання дитини [REDACTED] [REDACTED] - [REDACTED] року народження до досягнення ним повноліття, з додатками.

Доручити компетентному суду Грецької Республіки виконати окремі процесуальні дії відносно громадянина Грецької Республіки [REDACTED] [REDACTED] року народження, а саме:

1)роз'яснити [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] року народження наслідки виконання позовної заяви у разі визнання позовних вимог викладених у позовній заяві [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] про стягнення аліментів та отримати від нього письмову заяву про визнання позовних вимог;

2)отримати від [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] року народження письмові заперечення на позовну заяву з обґрунтуванням, у разі не визнання позовних вимог викладених у позовній заяві [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] про стягнення аліментів;

3)витребувати у компетентного органу Грецької Республіки інформацію стосовно місця реєстрації громадянина [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] року народження, на території Грецької Республіки;

4)витребувати у компетентного органу Грецької Республіки інформацію про всі доходи [REDACTED] [REDACTED] року народження, отримані ним в Грецькій Республіці за період з 01 січня 2016 року по 18 грудня 2020 року;

5)з'ясувати правову позицію [REDACTED] року народження щодо позовної заяви [REDACTED] про стягнення аліментів;

6)відібрати у [REDACTED] року народження пояснення стосовно визнання позовних вимог викладених у позовній заяві [REDACTED] до [REDACTED] про стягнення аліментів;

7)з'ясувати у [REDACTED] року народження, чи згоден він на розгляд цивільної справи № 522/20875/19 за позовною заявою [REDACTED] до [REDACTED] про стягнення аліментів, у його відсутність?

Провадження у цивільній справі зупинено до надходження відповіді від іноземного суду на судові доручення про надання правової допомоги.

28 квітня 2025 року від Південного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Одеса) надійшли документи складені в ході виконання на території Грецької Республіки доручення Приморського районного суду м. Одеси про вручення судових документів та виконання окремих процесуальних дій стосовно [REDACTED] складені грецькою мовою.

На виконання судового доручення, Суд першої інстанції у цивільних справах Грецької Республіки вручив копію позовної заяви відповідачу та отримав пояснення, що відповідач з позивачем тривалий час не спілкуються. За посиланнями відповідача, позивачка свідомо обмежила його у можливості спілкування з сином. Щодо розміру позовних вимог зазначав, що вимоги позивача є необґрунтованими та недоведеними, посилаючись на надані податкові декларації за період з 2016 по 2021 роки, похилий вік та потребу старшої дочки віком 26 років у матеріальній підтримці батька, вказував на відсутність матеріальної можливості сплачувати аліменти. Будь яких заперечень проти розгляду справи не висловлював, додаткових заяв та клопотань до суду не надсилав.

З наданих податкових декларації за період з 2016 по 2021 роки щодо річного доходу [REDACTED] вбачається, що його дохід за останні шість років становить в середньому суму 1861,71 євро в місяць (134 043,72/72 місяці).

Отже, при визначенні розміру аліментів, що підлягають стягненню на утримання дитини сторін, слід виходити з рівних обов'язків батьків утримувати спільних дітей до повноліття, та обставини, передбачені статті 182 СК України.

Тому, визначаючи розмір аліментів, суд першої інстанції повинен був виходити з того, що цей розмір має бути необхідним та достатнім для забезпечення гармонійного розвитку дитини, а також відповідати рівним правам та обов'язкам кожного з батьків, та майновому і сімейному стану платника аліментів, для якого їх розмір не повинен бути надмірним тягарем.

Тому колегія суддів вважає, що визначаючи розмір аліментів на утримання дитини в сумі 1250 євро, суд першої інстанції прийшов до помилкового висновку про наявність у відповідача фінансової можливості для сплати аліментів саме в такому розмірі, оскільки при визначенні розміру аліментів, необхідно взяти до уваги матеріальне становище платника аліментів, а також те, що утримання дитини на належному рівні законодавцем покладається у рівному обсязі на батьків.

Разом з тим, суд першої інстанції не врахував, що в матеріалах справи відсутні докази матеріального стану відповідача, які б свідчили про реальну його можливість сплачувати аліменти у визначеному розмірі, відсутні докази наявності на праві власності, володіння та/або користування у платника аліментів майна та майнових прав, у тому числі рухомого та нерухомого майна, грошових коштів, виключних прав на результати інтелектуальної діяльності, корпоративних прав; не доведені стягувачем аліментів витрати платника аліментів, у тому числі на придбання нерухомого або рухомого майна, сума яких перевищує десятикратний розмір прожиткового мінімуму для працездатної особи, якщо платником аліментів

не доведено джерело походження коштів, тобто ті обставини, які необхідно встановити за вимогами ст.182 СК України при визначенні розміру аліментів.

Таким чином, враховуючи отримання судом докази щодо розміру доходів відповідача, недоведеність зі сторони позивачки понесення нею витрат на утримання спільної дитини сторін в розмірі 1250 євро щомісяця, розмір аліментів, які не заперечує відповідач, а саме 6000 грн, колегія суддів приходить до висновку, що достатнім для забезпечення гармонійного розвитку неповнолітньої дитини, будуть становити аліменти в розмірі 300 євро, з врахуванням того, що позивачка також повинна брати участь у матеріальному забезпеченні своєї дитини.

Оцінюючи розмір аліментів у сумі 300 євро крізь призму економічних показників 2026 року, колегія суддів зазначає, що зазначена сума є об'єктивно співмірною з актуальним рівнем інфляції та рівнем споживчих цін в Україні. Такий розмір утримання є мінімально необхідним для забезпечення базових потреб дитини (харчування, одяг, медичне обслуговування) і відповідає вимогам ч. 2 ст. 182 СК України щодо необхідності забезпечення гармонійного розвитку дитини.

Тому, колегія суддів вважає, що визначений судом першої інстанції щомісячний розмір аліментів необхідно зменшити з 1250 євро до 300 євро, що відповідає встановленим судом обставинам справи, наданим сторонами доказам та положенням СК України.

Відповідно рішення Приморського районного суду м. Одеси від 09 жовтня 2025 року підлягає зміні у частині розміру аліментів.

Згідно з вимогами пункту 1 частини першої статті 430 ЦПК України, суд допускає негайне виконання рішення про стягнення аліментів у межах суми платежу за один місяць.

Відповідно до частини першої, другої статті 184 Сімейного кодексу України, суд за заявою одержувача визначає розмір аліментів у твердій грошовій сумі. Розмір аліментів, визначений судом або домовленістю між батьками у твердій грошовій сумі, щорічно підлягає індексації відповідно до закону, якщо платник і одержувач аліментів не домовилися про інше. За заявою одержувача аліментів індексація може бути здійснена судом за інший період.

Також апеляційний суд зауважує, що відповідно до положень статті 192 Сімейного кодексу України розмір аліментів, визначений за рішенням суду або домовленістю між батьками, може бути згодом зменшено або збільшено за рішенням суду за позовом платника або одержувача аліментів у разі зміни матеріального або сімейного стану, погіршення або поліпшення здоров'я когось із них та в інших випадках, передбачених цим Кодексом.

Окрім цього, колегія суддів звертає увагу, що нормою статті 186 Сімейного кодексу України передбачено, що у разі нецільового витрачання аліментів платник має право звернутися до суду з позовом про зменшення розміру аліментів або про внесення частини аліментів на особистий рахунок дитини у відділенні Державного ощадного банку України.

Інші доводи апеляційної скарги висновків апеляційного суду не спростовують, а тому відхиляються судом апеляційної інстанції як необґрунтовані.

Європейський суд з прав людини вказав, що пункт перший статті 6 Конвенції зобов'язує суди давати обґрунтування своїх рішень, але це не може сприйматись як вимога надавати детальну відповідь на кожен аргумент. Межі цього обов'язку можуть бути різними, залежно від характеру рішення. Крім того, необхідно брати до уваги, між іншим, різноманітність аргументів, які сторона може представити в суд, та відмінності, які існують у державах-учасниках, з огляду на положення законодавства, традиції, юридичні висновки, викладення та формулювання рішень. Таким чином, питання, чи виконав суд свій обов'язок щодо подання обґрунтування, що впливає зі статті 6 Конвенції, може бути визначено тільки у світлі конкретних обставин справи (PRONINA v. UKRAINE, № 63566/00, § 23, ЄСПЛ, від 18 липня 2006 року).

На підставі викладеного та керуючись ст. ст. 367, 374, 376, 381, 383, 384 ЦПК України, Одеський апеляційний суд, -

ПОСТАНОВИ В:

Апеляційну скаргу [REDACTED] [REDACTED] від імені якого діє представник
Голосов Юрій Валерійович — задовольнити частково.

Рішення Приморського районного суду м. Одеси від 09 жовтня 2025 року –
змінити.

Позов [REDACTED] [REDACTED] до [REDACTED] [REDACTED] про стягнення
аліментів на утримання дитини – [REDACTED] до досягнення
ним повноліття – задовольнити частково.

Стягнути з [REDACTED] [REDACTED] року народження, (посвідчення
особи: Х [REDACTED] на користь [REDACTED] [REDACTED] року
народження (РНОКПП - [REDACTED] на утримання спільного сина - [REDACTED]
[REDACTED] року народження, аліменти у твердій грошовій
сумі, яка еквівалентна 300 (триста) євро, щомісяця, починаючи з 09.12.2019 року і
до досягнення дитиною повноліття, а саме до [REDACTED] року.

В решті позовних вимогах про стягнення аліментів – відмовити.

Постанова суду апеляційної інстанції набирає законної сили з дня її
прийняття, однак може бути оскаржена в касаційному порядку до Верховного
Суду протягом тридцяти днів з дня складення повного тексту постанови.

Повний текст постанови складено: 13.07.2026 року.

Головуючий

О.М. Таварткіладзе

Судді:

Л.М. Вадовська

С.О. Погорєлова